

آیا ما در بحران بی‌ادبی هستیم؟

هر نسل این سؤال را مطرح کرده است: آیا جوان‌ترها بی‌ادب‌تر شده‌اند؟ لیزی پست رفتارشناس می‌گوید:

هر نسل این سؤال را مطرح کرده است: آیا جوان‌ترها بی‌ادب‌تر شده‌اند؟ لیزی پست رفتارشناس می‌گوید: بیش از پنج نسل شاهد بوده ایم که همیشه در گذشته همه چیز محترم‌تر و بهتر به نظر می‌رسیده و همیشه نگران اخلاق نسل‌های جدید بوده ایم. به گزارش ایسنا، به نقل از دیروزبان، مطالعه‌ای نشان می‌دهد که نزدیک به نیمی از آمریکایی‌ها باور دارند رفتار مردم نسبت به قبل از همه‌گیری کووید-۱۹ نامودبانه‌تر شده است. در مکان‌های عمومی این رفتارها قابل مشاهده‌اند: تماس‌های تلفنی در بلندگو، خوردن در هواپیما، غیبت ناگهانی دانش‌آموزان از کلاس و... این موارد اغلب تبدیل به موضوعات داغ در فضای آنلاین می‌شوند.

آثار روانی و اجتماعی بی‌ادبی
تماس چشمی، برخورد بی‌ادبانه یا رفتارهای ناشی از بی‌توجهی، اثرات منفی بر روحیه افراد و عملکرد ذهنی دارد. بی‌ادبی ممکن است مسری باشد؛ وقتی فرد مورد برخورد بی‌ادبانه قرار می‌گیرد، احتمالاً خودش نیز چنین رفتاری را در دیگران ببیند و حتی تکرارش کند، گویی بی‌ادبی زنجیروار منتقل می‌شود.

بی‌توجهی به اطرافیان؛ عامل وضعیت فعلی
یکی از دلایل برجسته این بحران، کمبود توجه به یکدیگر است. ما با دستگاه‌ها و صفحه‌نمایش‌ها همیشه مشغولیم، صحبت را نیمه‌کاره می‌گذاریم، یا حین غذا خوردن ایمیل چک می‌کنیم. این رفتارها صرفاً مربوط به آشنایان نیست و در فضاهای عمومی (مثل تماشای ویدیوی یوتیوب بدون هدفون در اتوبوس شلوغ) نیز بی‌توجهی قابل لمس است.

استرس؛ محرکی برای رفتارهای بی‌ادبانه
پروفسور کریستین پوراث از دانشگاه UNC می‌گوید: در یک نظرسنجی جهانی، 73 درصد از افراد شاغل در مشاغل روبه‌روی مشتری گزارش داده‌اند که رفتار بد از سوی مشتری‌ها رایج شده است (در حالی که در سال ۲۰۱۲ این مقدار ۶۱٪ بود) و استرس، فشارهای اجتماعی و تأثیرات طولانی مدت همه‌گیری را عوامل مهم این افزایش می‌داند.

تعریف حقیقتی از «بی‌ادبی»
به گفته‌ی لیزی پست، عملی بی‌ادبانه است اگر باعث ناراحتی، بی‌احترامی یا حس نامطبوع در شما شود. تحقیقاتی از دانشگاه کانبرا نشان می‌دهد که «بی‌ادبی» عملی است که قصد بی‌احترامی دارد و هنجارهای اجتماعی را نقض می‌کند؛ یعنی انتظاری دارید که رعایت می‌شده، ولی رعایت نشده.

رفتارهای محل محور... و نسلی
رفتارهایی که بی‌ادب محسوب می‌شوند، بسته به موقعیت اجتماعی و نسلی متفاوت‌اند. مثلاً برخی پاسخ سریع به پیام را مؤدبانه می‌دانند، آن هم نسل‌های جوان‌تر؛ اما برای نسل‌های قدیمی‌تر، تأخیر در پاسخ چیزی مشهود یا مهم نیست. همچنین مثلاً آروغ زدن در بار ممکن است پذیرفتنی باشد، در حالی که در جلسه رسمی قطعاً توهین‌آمیز شمرده می‌شود.

چگونه زنجیره بی‌ادبی را بشکنیم؟
مهم است خودمان رفتار مودبانه را مدل کنیم و برای کودکان یا اطرافیان مان توضیح دهیم چرا ادب اهمیت دارد. رهبران در محیط کار، معلمان و مربیان باید مرزهای رفتار مناسب را مشخص کرده و مطابق آن مسئولیت پذیر باشند. همچنین بهتر است رفتار مؤدبانه اطرافیان مان را ببینیم و قدردانش باشیم؛ در را برای کسی نگه داشتن، جلوی دهان پوشاندن هنگام عطسه و... نمونه‌های ساده‌ای هستند که به ندرت دیده می‌شوند ولی اثرگذارند.